

2016

þÿ • Á³ ± Ã¹ ± ⁰ ® ¹⁰ ± ½ ¿ À ¿ ⁻ · Ã · ⁰ ± ¹
þÿ µ³⁰ ± Ä ¬ » µ¹ È · ½ ¿ Ã · » µ Å Ä¹⁰ ¿ Í µ À

þÿ ‘ » µ¾ ± ½ ´ Á ® Â , ‘ ½ Ä Î ½ · Â

þÿ Á³ Á ± ¼ ¼ ± ” · ¼ Ì Ã¹ ± Â ”¹ ¿ ⁻ · Ã · Â , £ Ç ¿ » ® ÿ¹⁰ ¿ ½ ¿ ¼¹⁰ Î ½ · À¹ Ã Ä · ¼ Î ½ ⁰ ± ¹ ”¹ ¿ ⁻ ·
þÿ ± ½ µ À¹ Ã Ä ® ¼¹ ¿ · µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å

<http://hdl.handle.net/11728/8831>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ

ΑΝΤΩΝΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Studentid: 1133308336

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2016

Υποβληθείσα

σε μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων

για την απόκτηση του αυτοτελούς MPA(master in publicadministration)

©Αντώνης Αλεξάνδρου, 2016

ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Πτυχιακή διατριβή

Επιβλέπων Καθηγητής
Χριστόφορος Ακρίβος

Εξεταστική Επιτροπή

.....

Κοσμήτορας/Διευθυντής Προγράμματος
Σπύρος Βλιάμος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Οι επαγγελματίες υγείας και ιδιαίτερα το νοσηλευτικό προσωπικό λόγω της μακροχρόνιας έκθεσης σε συνθήκες άγχους ανήκουν στην ομάδα υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση συνδρόμων απογοήτευσης και μη ικανοποίησης της εργασίας τους. Στον χώρο της υγείας οι νοσηλευτές συχνά περνούν από το στάδιο της σωματικής και της ψυχολογικής εξάντλησης. Σε ενδεχόμενο μιας τέτοιας εξάντλησης ο εργαζόμενος χάνει το ενδιαφέρον του για τους αρρώστους του, σταματά να είναι ικανοποιημένος από τη δουλειά του και σχηματίζει αρνητική εικόνα για τον εαυτό του. Στην παρούσα μελέτη θα καταγραφούν οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίηση των νοσηλευτών ως προς την εργασία τους σε βαθμό που κάποτε τους επηρεάζει στον να την αφήσουν και να αποχωρήσουν από τη δουλειά τους.

Σκοπός: Ο βασικός σκοπός εκπόνησης της συγκεκριμένης εργασίας είναι η διερεύνηση των κυριότερων παραγόντων της επαγγελματικής εξουθένωσης των νοσηλευτών οι οποίοι επηρεάζουν την ικανοποίησή τους ως προς την εργασία τους καθώς και τη συσχέτισή της ως προς την αποχώρηση από την εργασία τους. Επιμέρους στόχοι της μελέτης είναι να διαφανεί κατά πόσο οι παράγοντες κινδύνου μιας πιθανής επαγγελματικής εξουθένωσης είναι εμφανείς και κατά πόσο οι νοσηλευτές μπορούν να αντιμετωπίσουν εύκολα ένα τέτοιο ενδεχόμενο εξουθένωσης.

Υλικό και μέθοδος: Για την εκπόνηση και την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης συστηματικής ανασκόπησης χρησιμοποιήθηκαν ερευνητικές μελέτες, επιστημονικά συγγράμματα, επιστημονικά περιοδικά και άρθρα που σχετίζονται με το θέμα της εργασιακής ικανοποίησης των νοσηλευτών στην εργασία τους. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την επιτυχημένη και την ευρύτερη ανασκόπηση για την εργασία αυτή, ήταν η αναζήτηση της σχετικής ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας σε βάσεις δεδομένων (PMC, GoogleScholar και PubMed). Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας στις βάσεις δεδομένων έγινε όπως προαναφέρθηκε με απλό και σύνθετο και συνδυασμένο τρόπο χρησιμοποιώντας τους όρους και, ή, όχι στα ελληνικά αλλά και στα αγγλικά (AND, OR, NOT).

Οι λέξεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν για την εύρεση των άρθρων είναι: εξουθένωση, σύνδρομο κούρασης, εργασιακή ικανοποίηση, αποχώρηση, παράγοντες κοπωσης, νοσηλευτική, ανάγκες νοσηλευτών (burnout, fatiguesyndrome, jobsatisfaction, withdrawal, fatiguefactors, nursing, nursingneeds) σε όλους τους δυνατούς συνδυασμούς χρησιμοποιώντας τις λέξεις ή όρους «και, ή, όχι» (AND, OR, NOT).

Από την πρώτη αναζήτηση προέκυψαν 387 άρθρα. Από την πρώτη έρευνα αποκλείστηκαν τα 113 λόγω του ότι ήταν βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις, με αποτέλεσμα να παραμείνουν 274 για περαιτέρω αξιολόγηση. Έπειτα από προσεκτική ανάγνωση του τίτλου απορρίφθηκαν άλλες 72 έρευνες και έτσι προέκυψαν 202 μελέτες για περαιτέρω αξιολόγηση. Μετά από ορθολογική προσέγγιση των κριτηρίων εισόδου και αποκλεισμού της μελέτης παρέμειναν 18 άρθρα τα οποία αναλύονται σε επόμενο στάδιο που αφορά τα αποτελέσματα της μελέτης μου.

Αποτελέσματα: μέσα από τα άρθρα της ανασκόπησης καταγράφηκαν σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίηση των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της εργασίας τους στα νοσηλευτήρια. Ανάμεσα σε άλλους οι σημαντικότεροι παράγοντες αφορούν την αξιοποίηση των ικανοτήτων, τη δυνατότητα συνεργασίας, την προαγωγή του κοινωνικού συνόλου και την προαγωγή του κοινωνικού συνόλου, το ωράριο, το βαθμό ικανοποίησης από την εργασίαεπαγγέλματος, το περιβάλλον εργασίας, την επαγγελματική εξουθένωση και την κούραση, στις σχέσεις με συναδέλφους και εμπεριέχει τις σχέσεις με τους συναδέλφους, τον ανταγωνισμό αλλά και τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων από τον προϊστάμενο, αλλά και τη ρουτίνα της δουλειάς και τις απολαβές, καθώς και περιβαλλοντικές μεταβλητές, όπως οι ευκαιρίες εξέλιξης, αλλά και οι υποδομές παίζουν σημαντικό ρόλο στην ικανοποίηση των νοσηλευτών. Επίσης, οι αμοιβές, η έλλειψη προσωπικού, η μη εφαρμογήκαθηκοντολογίου και το πρόγραμμα εργασίας αναφέρθηκαν ως κυριότερα προβλήματα από τους συμμετέχοντες.

Συμπεράσματα:Οι περισσότερες μελέτες έδειξαν ότι το σύνδρομο εργασιακής ικανοποίησης, σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, όπως η προσωπικότητα των

νοσηλευτών, η βαρύτητα της κατάστασης των νοσηλευόμενων, η οργάνωση της Διοίκησης και οι σχέσεις με το υπόλοιπο προσωπικό ήταν αιτιολογικοί παράγοντες για τη μη ικανοποίηση των νοσηλευτών ή για την ικανοποίησή τους.

Με τη διεκπεραίωση της μελέτης η χρησιμότητά της θα είναι πολύ μεγάλη καθώς θα αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για διάφορους ερευνητές που ασχολούνται με το θέμα αυτό. Τα διάφορα συμπεράσματα που εξάγονται πρόκειται να γίνουν με βάση την ερευνητική μεθοδολογία έτσι που να είναι έγκυρα και αξιόπιστα προς χρησιμοποίησή τους.

ABSTRACT

Introduction: Health professionals, especially nurses because of long-term exposure to stress conditions are at high risk for the occurrence of syndromes frustration and dissatisfaction of their work. In health nurses often go through the stage of physical and psychological exhaustion. In the eventuality of a worker such exhaustion loses his interest of the sick, stop being satisfied with his work and forming a negative image of himself. In this study they will list the most important factors influencing satisfaction of nurses in their work to an extent that once their influences on to leave and to leave their jobs.

Purpose: The key of this dissertation aim is to investigate the main factors of burnout of nurses who influence their satisfaction in their work and the correlation with respect to the withdrawal of their work. Specific objectives of the study is to indicate whether the risk factors of a possible burnout is obvious and whether nurses can easily cope with such an eventuality burnout.

Material and Methods: For the preparation and completion of this systematic review of research studies were used, scientific papers, journals and articles related to the topic of job satisfaction of nurses at work. The method used for the successful and the wider review of this work was to search for the relevant Greek and international literature databases (PMC, Google Scholar and PubMed). The literature search in the databases was performed as above with simple and complex and combined manner using terms and, or, not in Greek but also in English (AND, OR, NOT).

The keywords used to find the articles are: exhaustion, fatigue syndrome, job satisfaction, withdrawal, fatigue factors, nursing, nursing needs (burnout, fatigue syndrome, job satisfaction, withdrawal, fatigue factors, nursing, nursing needs) to all possible combinations using words or words' and, or, not »(aND, oR, nOT).

From the first search encountered 387 articles. On the first study were excluded 113 because it was literature reviews, thus stay 274 for further evaluation. After a careful reading of Title rejected other 72 inquiries so emerged 202 studies for further evaluation. After rational approach of the input and the study exclusion criteria remained 18 articles, which are analyzed in the next stage of the results of my study.

Results: through the articles of the review recorded significant factors influencing employee satisfaction during their work in hospitals. Among others the most important factors related to the utilization of capacity, the possibility of cooperation, the promotion of the community and the promotion of the community, working hours, the degree of satisfaction with the professional work, work environment, burnout and fatigue, in relations with colleagues and involve relationships with colleagues, the competition, and involvement in decision making by the head, and the routine of work and earnings, and environmental variables, such as development opportunities and infrastructures play important role in the satisfaction of nurses. Also wages, lack of personnel, non-implementation kathikontologiou and work program were cited as main concerns of the participants.

Conclusions: Most studies show that job satisfaction syndrome, combined with other factors such as the personality of nurses, the gravity of the situation of hospitalized, the organization of management and relations with the rest of the staff were causative factors for not allowing nurses or their satisfaction.

With the completion of the study, the utility will be very large as it is an important tool for a number of researchers involved in this issue. The various conclusions drawn are to be made based on the research methodology so that it is valid and reliable to use.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή:	10
ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	
Κεφάλαιο 1^ο: Θεωρητικό υπόβαθρο	12
1.1. Εννοιολογικοί ορισμοί.....	12
1.1.1. Επαγγελματική εξουθένωση	12
1.1.2. Εργασιακό άγχος.....	12
1.1.3. Εργασιακή ικανοποίηση	13
1.2. Παράγοντες που επηρεάζουν την εργασιακή ικανοποίηση των νοσηλευτών	14
1.3. Διαδικασία εμφάνισης στρες στον τομέα της εργασίας	15
1.4. Συνέπειες εργασιακού άγχους	15
1.5. Παράγοντες που συντελούν στη δημιουργία εργασιακής ικανοποίησης.	16
ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	
Κεφάλαιο 2^ο:Ερευνητική μεθοδολογία	18
2.1. Κριτήρια εισόδου ερευνητικής διαδικασίας	18
2.2. Κριτήρια αποκλεισμού – περιορισμού μελετών	18
2.3. Διάγραμμα ερευνητικής εργασίας	20
Κεφάλαιο 3^ο: Αποτελέσματα	21
Κεφάλαιο 4^ο: Συζήτηση	44
Κεφάλαιο 5^ο: Συμπεράσματα	46
Κεφάλαιο 6^ο: Βιβλιογραφία	47